

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

“Een geliefde plek voor jouw kind”

Inhoud

1. Voorwoord
2. Wat is gastouderopvang?
3. Welke visie heeft Gastouderbureau Amado met betrekking tot de gastouderopvang?
4. Welke eisen stellen wij aan de gastouder?
5. Pedagogische kennis
6. Leeftijd fase van de kinderen
7. Normen en waarden
8. Grondhouding gastouder
9. Kind aantallen
10. Eisen aan de opvangruimte
11. Intake/wennen
12. Risico Inventarisatie & Evaluatie
13. Meldcode "Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang"
14. Oudercommissie
15. Klachtenregeling
16. Het waarborgen van de continuïteit
17. Ziekte/afwezigheid
18. Een ziek kind
19. Achterwacht

1. Voorwoord

Rieneke Heesen-van Ee: *"In 2016 werk ik al 45 jaar met andermans kinderen, zowel als gastouder, directeur van een basisschool, Remedial Teacher, leerkracht en als spelleider. Voor mij een mooi moment om mijn kennis en kunde over te dragen aan de volgende generatie. Als houder van Gastouderbureau Amado ligt hier de ultieme kans."*

Femke Tonen: *"Na het volgen van de opleiding HBO Pedagogiek, het werken in de kinderopvang en mijn jarenlange ervaring met het werken met kinderen vind ik het mooi om als houder van Gastouderbureau Amado mijn pedagogische kennis te verspreiden. Graag ondersteun ik ouders en gastouders bij alle vraagstukken binnen de gastouderopvang."*

Ons logo en naam wil jou laten zien waar wij voor staan.

Wij bieden een geliefd (Amado betekent geliefd in het Spaans), veilig en gedegen gastouderbureau (het huis), waar wij met heel ons hart voor gaan. Ons Amado hart (het grote hart) is groot genoeg om gastouders (het kleine hartje) te begeleiden en te ondersteunen om zelf het grote hart in het huis te worden voor alle gastkinderen.

Gastouderbureau Amado werft gastouders, verzorgt de bemiddeling tussen gastouders en ouders en is voor beide partijen het aanspreekpunt. Omdat wij kwalitatieve kinderopvang van groot belang vinden blijven wij constant ondersteuning bieden aan onze gastouders. Persoonlijk contact met alle partijen vinden wij hierin belangrijk.

Elke gastouder is anders. Iedereen heeft zijn achtergrond, levenservaring, pedagogische visie en kennis. Dat maakt gastouderopvang ook zo mooi. Ouders kunnen op zoek naar een gastouder die echt bij ze past. Voor Gastouderbureau Amado ligt hierin een kans. Rekening houdend met onder andere cultuur en omgeving proberen wij zoveel mogelijk aansluiting te vinden tussen gastouder en ouder. Ook hierbij is er sprake van begeleiding op maat.

Het pedagogisch beleidsplan geeft richting aan de omgangsvormen voor de gastouder. Veel gastouders hebben zelf ook nagedacht over hun pedagogische beleid. Gastouderbureau Amado ontvangt daarom bestaande pedagogische werkplannen van de aangesloten gastouders. De gastouders die zelf geen pedagogisch werkplan hebben ontvangen van Gastouderbureau Amado een opzet van een pedagogisch werkplan. Hierin kunnen zij beschrijven welke visie zij hebben met

betrekking tot de opvang. Wij vinden de eigenheid van de gastouder belangrijk. Uiteindelijk zijn zij degene die de opvang uitvoeren.

De Nederlandse wet- en regelgeving heeft vastgesteld dat elke kinderopvangorganisatie in het bezit moet zijn van een pedagogisch beleidsplan. Buiten de wettelijke bepalingen staat in het pedagogisch beleidsplan beschreven wat de opvoedkundige richtlijnen zijn. De gastouder is verplicht om volgens deze richtlijnen te werken.

In de kinderopvang staan de volgende vier pedagogische doelen centraal:

- ❖ Het bieden van emotionele veiligheid;
- ❖ Een bijdrage leveren aan de persoonlijke competentie;
- ❖ Een bijdrage leveren aan de sociale competentie;
- ❖ Overdracht van waarden en normen.

Deze doelen zijn in 2000 geformuleerd door J.M.A Riksen-Walraven, professor ontwikkelingspsychologie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, en opgenomen in de 'Wet Kinderopvang' (VWS 2004). Daarmee zijn de vier doelen leidend geworden voor de pedagogische beleidsplannen van alle organisaties voor kinderopvang en dus ook in het pedagogisch beleidsplan van Gastouderbureau Amado.

In dit pedagogisch beleidsplan laat Gastouderbureau Amado zien wat haar visie is met betrekking tot gastouderopvang. Het dient als houvast voor zowel de gastouder als de ouder.

Gastouderbureau Amado
Rieneke Heesen-van Ee
Femke Tonen

2. Wat is gastouderopvang?

Gastouderopvang is kinderopvang in een huiselijke sfeer. Dit kan opvang zijn in het huis en binnen het gezin van de gastouder. Het is ook mogelijk dat de gastouder opvang biedt in de woning van de ouder, de zogenaamde nanny. In beide gevallen gaat het om een persoonlijke en kleinschalige vorm van opvang. De gastouder heeft daardoor oog voor het kind en biedt veel individuele aandacht.

Gastouderopvang is een verantwoordelijk beroep. Het brengt verantwoordelijkheden met zich mee. De gastouder heeft veel invloed op de ontwikkeling van het kind. De ouder moet de gastouder daarom kunnen vertrouwen. Ouders moeten er tevens van op aan kunnen dat de gastouder beschikbaar is wanneer dat is afgesproken.

3. Welke visie heeft Gastouderbureau Amado met betrekking tot de gastouderopvang?

Steeds meer ouders kiezen voor gastouderopvang. Gastouderopvang heeft dan ook vele voordelen. Gastouderopvang is een kleinschalige vorm van kinderopvang. Hierdoor heeft de gastouder veel aandacht en tijd voor het individuele kind. De gastouder kan de ontwikkeling van het kind goed in de gaten houden. Daarnaast zijn er veel mogelijkheden tot overleg tussen gast- en ouder. Zij kunnen bespreken wat zij van elkaar verwachten. Ook bij eventuele problemen rondom het kind is het fijn om een kort lijntje te hebben.

De gastouder heeft een pedagogische taak en is voor het kind een baken. Het kind leert de gastouder volledig te vertrouwen, want ze zien elkaar vaak en kennen elkaar daardoor goed. Bij gastouderopvang is geen sprake van het wisselen van leidsters. De kinderen zien elke opvangdag hun vertrouwde gezicht weer. Dit biedt zowel kinderen als ouders stabiliteit.

De gastouder kan flexibiliteit bieden. Het is opvang op maat waarbij ingespeeld kan worden op de wensen van de ouders en de individuele behoeften van het kind. Het fijne aan gastouderopvang is dat de ouder beslist waar hij zijn kind heen brengt. Als ouder kun je daarin dus je gevoel volgen. Elke gastouder is anders. Je kunt een gastouder kiezen die bij jouw gezin past qua opvoedingsstijl en normen en waarden.

Bij Gastouderbureau Amado zien wij het beroep gastouder als een vak, waarbij wij ook pedagogische kwaliteit nastreven. Wij zien het als onze taak om de gastouder te begeleiden op pedagogisch vlak, zodat wij het beloofde pedagogische niveau kunnen garanderen. Wij vinden het belangrijk om uit te gaan van de kracht van de gastouder, wat kunnen ze zelf en waarin moeten wij hen begeleiden. Gastouderbureau Amado zal daarom in gesprekken met gastouders bespreken en inschatten waar zij voornamelijk ondersteuning in nodig hebben. Wij bieden begeleiding op maat. Wij verwachten hierin ook een actieve houding van de gastouder zelf. Bij de verantwoordelijkheid die je als gastouder draagt hoort een actieve en leergierige houding. Gastouderbureau Amado verzorgt minimaal 3 trainingen per jaar. Wij verwachten hierin een actieve rol van de gastouder. De trainingen zijn bedoeld om o.a. je pedagogisch kennis op peil te houden, maar ook om je collega's te leren kennen.

Gastouderopvang is opvang is huiselijke sfeer. Dit maakt het soms lastig om in te schatten welke taken bij de gastouder thuishoren en welke voor de ouder zijn. We kunnen er duidelijk in zijn dat de verantwoordelijkheid voor de opvoeding van het kind thuishoort bij de ouder. Echter heeft de gastouder hierin een aanvullende verantwoordelijkheid. Voordat de opvang van start gaat zullen we duidelijke afspraken maken over invulling van de opvang. Soms kan het van belang zijn om afspraken die thuis gelden ook te laten gelden bij de gastouder. Echter kan het kind ook leren dat in verschillende situaties verschillende regels gelden. Gastouderbureau Amado gaat met beide partijen in gesprek om hierin duidelijkheid te krijgen wat men van elkaar verwacht.

Gastouderbureau Amado bekijkt jaarlijks, middels de Risico Inventarisatie & Evaluatie, welke risico's een opvanglocatie bezit. Wanneer de ruimte niet volledig geschikt is voor de opvang stellen wij een plan van aanpak op om het probleem op te lossen. Kinderen mogen alleen opgevangen worden op goedgekeurde locaties. Jaarlijks wordt er een nieuwe Risico Inventarisatie & evaluatie afgenomen

Gastouderbureau Amado stelt diverse formulieren, richtlijnen en protocollen ter beschikking van de gastouder.

Het gastouderbureau staat geregistreerd bij de gemeente, is opgenomen in het landelijk register kinderopvang en wordt jaarlijks gecontroleerd door de GGD. Gastouderbureau Amado werkt alleen met geregistreerde gastouders. Hierdoor heeft de ouder recht op kinderopvangtoeslag.

4. Welke eisen stellen wij aan de gastouder?

Gastouderbureau Amado heeft als doelstelling een liefdevolle opvang van kinderen met pedagogische kwaliteit. Om dit te kunnen waarborgen moet de gastouder voldoen aan de volgende eisen:

- ❖ De gastouder houdt zich aan de maximaal hoeveelheid kinderen die hij tegelijkertijd mag opvangen (zie hiervoor het hoofdstuk "Kindaantallen");
- ❖ Wanneer een eigen kind, niet ouder dan 10 jaar, van de gastouder aanwezig is telt deze mee in het aantal kinderen dat de gastouder opvangt;
- ❖ De gastouder is verplicht om tijdens de opvang van 4 of meer kinderen gebruik te kunnen maken van een achterwacht. Dit betreft een persoon die in het geval van een calamiteit snel ter plaatse kan zijn. Bij het gastouderbureau moet bekend zijn wie deze achterwacht is. Lees hierover meer in het hoofdstuk over de achterwacht. Gastouderbureau Amado geeft het advies om twee achterwachten aan te stellen;
- ❖ De gastouder is in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent Gedrag. Tevens bezitten huisgenoten van de gastouder welke ouder zijn dan achttien jaar een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag. Ze zijn ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang en worden gekoppeld aan Gastouderbureau Amado;

- ❖ Structureel aanwezig op de opvanglocatie tijdens de opvang moeten een Verklaring Omtrent Gedrag aanvragen en worden tevens ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang en gekoppeld aan Gastouderbureau Amado;
- ❖ De gastouder is op de hoogte wie de huisarts en de tandarts van het kind is;
- ❖ De ouder geeft vrijheid van handelen met betrekking tot het bezoeken van een arts. Dit gaat om situaties waarbij het nodig is dat een kind op korte termijn een arts bezoekt;
- ❖ De gastouder is in het bezit van een aansprakelijkheidsverzekering;
- ❖ Voordat de gastouder start met het opvangen van kinderen zal er eerst een verplichte Risico Inventarisatie & Evaluatie worden gedaan door het gastouderbureau. Deze zal jaarlijks worden herhaald. Lees hierover meer in het hoofdstuk "Risico Inventarisatie & Evaluatie";
- ❖ De gastouder is in het bezit van een mobiele telefoon of een vaste aansluiting en is goed bereikbaar tijdens de opvanguren. Tevens bezit de gastouder een internetaansluiting om via deze weg met ouders en gastouderbureau Amado te communiceren;
- ❖ De gastouder heeft, bij het gebruik maken van een auto, een geldig Europees rijbewijs en een inzittendenverzekering afgesloten;
- ❖ De gastouder heeft een minimaal opleidingsniveau Helpende Zorg en Welzijn 2 (SPW 2). Als zij geen opleiding heeft gevolgd, kan zij een zogeheten EVC-traject (Erkenning Verworden Competenties) volgen. Daarbij wordt gekeken wat voor een praktijkervaring de gastouder heeft en in hoeverre er nog moet worden bijgeschoold om op het vereiste opleidingsniveau te komen;
- ❖ De gastouder is in het bezit van een geldig EHBO-diploma, dan wel een geldig certificaat EHBO bij kinderen. De volgende diploma's vallen hieronder:
 - Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis;
 - Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis;
 - Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) van NedCert;
 - Acute Zorg bij kinderen van NIKTA;
 - Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving van NIKTA;
 - Eerstehulpverlener van NIKTA;
 - Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert;
 - Basis Eerstehulpverlener-LPEV met de aantekening Eerste hulp aan Kinderen van Stichting LPEV;
 - Eerste Hulp aan Baby's en Kinderen van het Nederlandse Rode Kruis;
 - Eerste Hulp bij werken met kinderen van het Nederlands Instituut voor Bedrijfshulpverlening.

- ❖ De gastouder heeft kennis van de ontwikkelingspsychologie en ontwikkelingsfasen van het kind.

Als een gastouder aan alle eisen voldoet wordt zij ingeschreven in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen.

5. Pedagogische kennis

Gastouderbureau Amado ziet de gastouder niet als een oppas. Wij streven naar het bieden van volwaardige opvang met pedagogische kwaliteit. Het bieden van kwalitatieve opvang is een beroep. Wij bieden hierbij ondersteuning aan de gastouder. Deze ondersteuning is voor elke gastouder anders van opzet. Gastouderbureau Amado bespreekt en beoordeelt samen met de gastouder welke ondersteuning zij nodig heeft. Gastouderbureau Amado bespreekt met de ouders welke eisen zij aan de opvang van hun kind stellen, te denken valt aan de inrichting van de speelruimte en persoonlijkheid van de gastouder.

Wat verstaan wij onder pedagogische kwaliteit?

Het kind moet zich veilig voelen bij de gastouder. Als een kind zich niet veilig voelt kan het worden geremd in zijn ontwikkeling. Een kind heeft het gevoel van veiligheid nodig als voorwaarde om nieuwe dingen te kunnen ontdekken. De gastouder speelt hier een belangrijke rol in. De gastouder heeft een luisterend oor en toont belangstelling voor wat het kind thuis of op school meegemaakt heeft. De communicatie tussen de ouders en de gastouder is van groot belang op deze wijze kan de gastouder het ritme, beleving en de belangstelling van het kind volgen. De gastouder heeft kennis van de ontwikkelingsfasen van het kind en denkt na over hoe zij het beste vorm kan geven aan de opvang. Voor welke dagindeling kiest de gastouder en waarom? Is dit de beste vorm voor het kind? De gastouder kan actief naar het kind luisteren. Op deze manier komt zij erachter wat het kind nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen.

Fysieke veiligheid

De gastouder biedt het kind fysieke veiligheid. Daarmee bedoelen wij dat de opvangruimtes veilig en hygiënisch zijn, bijvoorbeeld scherpe hoeken zijn afgeschermd en de vloer is schoon. Daarnaast let de gastouder op verse en gezonde voeding (zie hiervoor het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid). Er wordt op vaste tijden gezamenlijk aan tafel gegeten. Het kind krijgt dagelijks beweging, bijvoorbeeld in de vorm van buitenspelen.

De gastouder zorgt ervoor dat een baby een rustig plekje heeft in de woning, waar het kan spelen. Dit kan zijn een fijn zacht speelkleed, een box of een afgeschermd hoekje. Op deze manier kan de baby veilig spelen. In de speelomgeving van baby's zijn geen kleine en andere gevaarlijke voorwerpen aanwezig. De omgeving is zacht, niet te druk en geschikt voor de leeftijd van de baby. Baby's ontdekken voorwerpen met hun mond. Zorg er daarom voor dat het speelgoed hiervoor geschikt is.

Voor de dreumesen en de peuters zijn er diverse plekken waar het kind kan spelen, bijvoorbeeld een kleed waar het naar hartenlust kan bouwen met duploblokken, een autokleed waar het fijn met de

auto's kan rijden, een keukentje met attributen zodat een rollenspel gespeeld kan worden. Kinderen van deze leeftijd ontdekken hun eigen lichaam. Hun motoriek wordt ook steeds beter. Daarentegen kunnen ze soms gevaren niet goed inschatten. Het is belangrijk dat de opvangruimte hierop ingericht is, bijvoorbeeld door het afschermen van scherpe hoeken. Daarnaast geeft de gastouder waar nodig sturing aan het gedrag van het kind, bijvoorbeeld door het kind te leren dat het niet mag gooien met auto's. Soms kan het voor kinderen van deze leeftijd een uitdaging zijn om een balans te vinden tussen het kind de ruimte geven om de wereld te ontdekken en zich te ontwikkelen en ervoor te zorgen dat er geen ongelukken gebeuren.

Voor de schoolgaande kinderen is er een plek waar zij met materiaal kunnen spelen wat past bij hun leeftijd. Mocht dit kleine onderdelen bevatten dan zorgt de gastouder ervoor dat de kleinere kinderen hier niet bij kunnen komen. Voor de schoolgaande kinderen die huiswerk moeten maken zorgt de gastouder ervoor dat zij een rustig plekje in de woning hebben waar zij zich kunnen richten op hun taak. Maak met schoolgaande kinderen duidelijke afspraken en zorg ervoor dat ze de huisregels kennen.

De gastouder heeft kennis van de ontwikkeling van het kind en kan inschatten welke vrijheden een kind op welke leeftijd aan kan, een kind van 2 kan bijvoorbeeld niet zonder toezicht buiten spelen terwijl een kind van 10 jaar dit wel kan (zie hiervoor het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid). Gastouderbureau Amado zal dit per gastouder en locatie beoordelen. De gastouder heeft een geldig EHBO-diploma en weet hoe om te gaan met situaties waarin de veiligheid van het kind helaas toch in gevaar is gekomen. De gastouder houdt de gezondheid van het kind goed in de gaten. Gastouder en ouder bespreken samen wat ze doen wanneer het kind zich niet goed voelt. Wanneer er medicatie gebruikt wordt door het kind dan zal dat worden vastgelegd. Gastouderbureau Amado beschikt over diverse formulieren om dit soort zaken op vast te leggen. Deze formulieren worden aan de gastouder verstrekt. Wanneer de gastouder zich zorgen maakt om een kind kan altijd advies ingewonnen worden bij Gastouderbureau Amado.

Emotionele veiligheid

Het kind brengt veel tijd door bij de gastouder. Het is daarom van belang dat het zich volledig op zijn gemak voelt in zowel het gezin van de gastouder als met de andere kinderen binnen de opvang. De gastouder biedt continuïteit en regelmaat. Gastouders van Gastouderbureau Amado werken onder andere met een vast dagritme.

Voorbeeld van een dagprogramma:

- ✓ 07.00 uur: Kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen
- ✓ 07.30 uur: gezellig ontbijten
- ✓ 08.00 uur: vrij spel
- ✓ 09.00 uur: het fruitmoment en een moment voor een taal of muziekactiviteit
- ✓ 09.30 uur: verschoonronde
- ✓ 10.00 uur: tijd voor vrij spel en/of een buitenactiviteit
- ✓ 11.30 uur: de lunch. Het is een moment om even bij te komen van alle ervaringen van de ochtend. Maak er wat gezelligs van. Ga samen aan tafel zitten, zing een liedje
- ✓ 12.00 tot 14.30 uur: het rust moment, alle kinderen die nog behoefte aan slaap hebben krijgen de gelegenheid om een middagdutje te doen. De oudere kinderen krijgen een rustige activiteit aangeboden. Kinderen worden verschoond.

- ✓ 15.00 uur: het fruit/groente-moment.
- ✓ 15.30 uur: tijd voor vrij spel of een buitenactiviteit
- ✓ 16.30 uur: tijd voor een tussendoortje.
- ✓ 17.00 uur: vrij spel tot het moment van ophalen

De gastouder leert om goed te kijken naar het kind. Wat gaat er goed en wat maakt het kind onzeker? Wat kan de gastouder doen om het kind hierin te begeleiden? De gastouder zorgt voor een positieve sfeer in de opvang. Daarnaast is het bij de gastouder duidelijk wat de afspraken zijn en is zij voorspelbaar in haar gedrag, hierdoor geeft de gastouder het kind een gevoel van vertrouwen.

Op die manier weet het kind precies waar het aan toe is. De gastouder werkt samen met de ouders van het kind. Wanneer het kind in een bepaalde fase zit kunnen gastouder en ouder in overleg mogelijke problemen of uitdagingen aanpakken.

De gastouder stimuleert het samen spelen en werken van de kinderen.

Baby's spelen nog niet met elkaar, maar er kan al wel sprake zijn van interactie, door de baby's naast elkaar neer te leggen kunnen zij contact met elkaar zoeken. Zij kunnen naar elkaars spel kijken. Tijdens en na het verschonen neemt de gastouder even de tijd voor de baby, een geschikt moment om individuele aandacht te geven. Tijdens het verschonen benoemt de gastouder wat zij gaat doen bij het kind, op deze wijze weet de baby wat er gaat gebeuren. Ze benoemt de lichaamsdelen en speelt bijvoorbeeld een kiekeboe spelletje.

Naar mate het kind ouder wordt, wordt het kind gestimuleerd om zelf mee te helpen bij het verschonen/omkleden. Peuters willen bijvoorbeeld graag zelfstandig zijn en willen daarom veel zelf doen. Met een peuter ben je haast verplicht om geduldig te zijn. Ze willen zich bijvoorbeeld zelf aankleden. Dit kan veel tijd kosten. Vaak gaat het ook mis en heeft het kind bijvoorbeeld zijn shirt verkeerd om aan. Dit geeft niet, want het kind leert hiervan. Wees geduldig en stimuleer het kind om veel zelf te doen. Vanaf een jaar of drie kunnen kinderen sommige dingen al heel goed zelfstandig, bijvoorbeeld het uittrekken van schoenen of het dichtdoen van de deur. Geef het kind die zelfstandigheid ook. Leer het kind om het altijd eerst zelf te proberen. Zorg ervoor dat je het kind ondersteuning kan bieden als hij dat toch nodig heeft.

Kenmerkend voor de peuterleeftijd is dat deze kinderen soms verlegen zijn. Dit is vaak een fase. Het gaat vanzelf weer over. Als het geen extreme vormen aanneemt kun je het daarom laten. De verlegenheid vaak benoemen kan het kind nog onzekerder maken. Bedenk dat het bij de leeftijd hoort en accepteer dat.

Daarnaast hebben veel peuters last van de zogenaamde peuterpuberteit, oftewel een wat dwarse fase. Werken met deze kinderen kan dan soms een uitdaging zijn, maar het kan ook veel plezier brengen. Het is leuk om te zien hoe het kind zich ontwikkelt en hoe het groot wordt. In deze fase is het belangrijk om duidelijk te zijn. Doe wat je zegt en zeg wat je doet. Kom je afspraken na, stel regels en praat met het kind. Kinderen in deze leeftijd kunnen je vaak verrassen met hun kijk op de wereld. Ze reageren spontaan op details waar volwassenen niet meer op letten. Een voorbij vliegende vogel kan voor dit kind adembenemend zijn. Schenk hier aandacht aan.

Bij dreumesen en peuters kunnen we ook nog niet spreken van samenspel, zij spelen nog naast elkaar met hetzelfde materiaal. Wel kan de gastouder het samenspelen voorbereiden en stimuleren. Bijvoorbeeld om samen met twee of meer peuters te spelen met 1 bak blokken. De gastouder helpt

de kinderen op dreef en als zij heerlijk spelen dan trekt zij zich terug en volgt het spel van de kinderen op afstand. Hierdoor leren de peuters dat zij de blokken moeten delen en dat je soms kan misgrijpen, omdat je vriendje het blok nu gebruikt. De gastouder kan er ook bewust voor kiezen om de kinderen eerst een bak met blokken te geven en te kijken wat de kinderen ermee gaan doen, hierdoor stimuleert de gastouder de eigen creativiteit en inbreng van de kinderen. Spelletjes als lottino en domino en dergelijke stimuleren ook het samen spelen. Peuters zijn heel gevoelig voor complimenten. Als hij iets goed doet, benoem dat wat er goed ging en dat dat je blij of trots maakt. Het kind krijgt hierdoor zelfvertrouwen.

Het schoolgaande kind kan al echt samen spelen. De gastouder zorgt dat er voldoende materialen aanwezig zijn zodat kinderen samen kunnen spelen en werken. De gastouder kan bijvoorbeeld zorgen voor een bak met kosteloos materiaal (wc rollen, papiertje, lijm, doosjes etc), de oudere kinderen kunnen hier naar hartenlust mee werken en samen werken. De gastouder kan de kinderen stimuleren door ze samen een opdracht te geven. Bijvoorbeeld: "maken jullie samen de stoomboot van Sinterklaas". Ook gezelschapsspelen zijn van groot belang voor deze doelgroep. Schoolgaande kinderen hebben vaak behoefte aan activiteiten als knutselen, tekenen of puzzelen. Hier leren ze veel van. Kinderen van deze leeftijd hebben behoefte aan een luisterend oor. Als je schoolgaande kinderen vraagt hoe het op school was, dan krijg je vaak een kort antwoord. Volwassenen hebben vaak de behoefte aan meer informatie en blijven vragen stellen om tot die informatie te komen. Besef echter dat het kind er al een hele schooldag op heeft zitten en een vol zit met informatie en indrukken. Laat het eerst even lekker spelen. Vaak komen ze daarna vanzelf met verhalen over de dag. Luister echt naar ze als ze vertellen. Kinderen in deze leeftijd vinden het belangrijk om te worden gehoord.

Wij stimuleren om een wenperiode te hanteren, passend bij de leeftijd. Een schoolgaand kind heeft veelal genoeg aan een kennismaking en een uurtje spelen. Een jonger kind heeft meer tijd nodig om te wennen. Een goede start is van groot belang bij het slagen van de opvang. Opbouwen van een vertrouwde relatie tussen gastouder en het kind. Het gaat hierbij om een geleidelijke opbouw en overgang naar de opvang bij de gastouder.

Gastouderbureau Amado biedt een pedagogische helpdesk en kan hierin ondersteuning bieden. De gastouder volgt zoveel mogelijk het ritme en de gewoontes van thuis, denk bijvoorbeeld aan de slaaprituelen.

Persoonlijke competentie

Een kind heeft uitdagingen nodig om te groeien en zich te ontwikkelen. De gastouder kijkt naar wat het kind nodig heeft. Zij zorgt ervoor dat zij het kind stimuleert in het spelen. Soms laat zij het kind vrij om te doen wat zijn voorkeur heeft, maar soms laat zij het kind bewust eens wat nieuws proberen, bijvoorbeeld het aanbieden van nieuw spelmateriaal. Het prikkelen van de zone van de naaste ontwikkeling, dat wil zeggen het kind net iets meer aanbieden dan wat het zelf kan, zonder dat het kind frustraties krijgt van het aanbod. Op deze manier kan het kind zich verder ontwikkelen. De gastouder zorgt in ieder geval dat elk kind binnen de opvang aan bod komt. De ontwikkeling van het kind draait niet alleen om de ontwikkeling van zijn talenten, maar juist ook om het ontwikkelen van de persoonlijkheid van het kind. Als een kind leert dat het zelf iets kan krijgt het zelfvertrouwen. Hierdoor wordt het kind een persoon met een eigen karakter. Het kind leert hierdoor om keuzes te

maken, flexibel te zijn en zich aan te passen aan de omstandigheden. De gastouder zorgt ervoor dat er voldoende uitdagende activiteiten en materialen zijn waarbij het kind deze mogelijkheden krijgt.

De gastouder is zich ervan bewust dat de jonge baby nog in de symbiotische fase verkeert en nog geen verschil kan maken tussen zijn eigen IK en de buitenwereld. Het is nog geheel op zichzelf gericht en huilen is hierbij het communicatiemiddel. De gastouder zal bijvoorbeeld tijdens het verschonen, het knuffelen, of het geven van de fles met de baby praten, hierbij gebruikt zij de Nederlandse taal en zal geen brabbeltaal gebruiken. Het praten met de baby is tevens ook van belang voor de emotionele ontwikkeling. Als de baby huilt zal de gastouder de gevoelens van de baby verwoorden: "Ach moet jij zo huilen, heb je een beetje honger. Zal ik jou even lekker je flesje geven?". Deze fase duurt ongeveer tot de negende maand, hierna komt de buitenwereld in het aandachtsgebied van het jonge kind. In deze fase leert het kind te onderscheiden wat vreemd en bekend is. De gastouder kan naast de ouder ook een veilige haven voor het kind zijn. Het kind kan de gastouder vaak al vroeg herkennen. De gastouder kan dan al snel vertrouwd voelen voor het kind. Vanaf ongeveer 4 maanden is een baby niet graag meer alleen. Soms beginnen ze te huilen als ze niemand zien. De gastouder kan heerlijk "kiekeboe" spelen met het kind. Door het spelen van dit spelletje leert de baby dat als hij je niet kan zien je er misschien nog wel bent. Vertel de baby wat je gaat doen. Bijvoorbeeld; "Ik ga nu even naar de keuken en dan pak ik het drinken en kom ik direct weer terug". Op deze wijze leert het kind te vertrouwen dat je niet wegblijft, maar weer terugkomt. Tijdens deze periode zal de gastouder wat meer aandacht geven aan het brengmoment, zodat het kind goed afscheid kan nemen van de ouder. Vanaf ongeveer 7 maanden kan een baby eenkennig worden. De baby is dan het liefste alleen bij de ouder of de gastouder. Dit is vaak een fase die vanzelf over gaat. Laat het kind andere mensen leren kennen vanaf jouw schoot of terwijl ze spelen. Na deze fase maken baby's vaak meer contact met hun omgeving. Ze raken bewust anderen aan en maken hier graag een spelletje van.

De gastouder is zich ervan bewust dat de dreumesen en peuters soms last kunnen hebben van driftbuien en geeft ze de gelegenheid dat zij deze ook mogen hebben. Doordat in deze fase ook de taalontwikkeling zich ontwikkelt is het van belang dat de gastouder alles met woorden ondersteunt. Bijvoorbeeld: "Ik zie dat jij heel erg boos bent, omdat je nu geen koekje krijgt, maar wij gaan eerst een broodje eten en vanmiddag als je uit bed komt eten we gezellig een koekje". De gastouder heeft oog voor het kind. De gastouder ziet erop toe dat kinderen elkaar geen pijn doen. De driftige peuter kan dit zelf nog weleens vergeten. Het kind vindt het vaak fijn om de gastouder te helpen met kleine taken. Het kind kan bijvoorbeeld helpen met het dekken van de tafel of iets in de prullenbak gooien. De gastouder biedt een breed scala van activiteiten aan, denk hierbij aan; verf, papier, plaksel, potloden, klei, magisch zand, brooddeeg, papier etc. Het gaat hierbij niet om het resultaat maar om het proces wat het kind doormaakt met genoemde materialen. Het kind leert creatief te zijn. Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden. Doordat de gastouder alles benoemt wat zij doet wordt er een situatie gecreëerd waarbij communicatie en taal betekenisvol worden aangeboden. Uiteraard past de gastouder haar taalgebruik aan op het niveau van het kind. Tijdens de opvanguren zal de gastouder uitsluitend Nederlands spreken met het kind.

De wereld van het schoolgaande kind wordt steeds groter. Wij verwachten van de gastouder dat zij het oudere kind in deze ontwikkelingsfase de ruimte hiervoor geeft. Echter voorzien zij nog niet altijd de gevolgen van hun doen. Hier ligt een belangrijke rol voor de gastouder. Zij zal veel tijd steken in

het bespreken van situaties, het maken van afspraken, het nakomen van afspraken en het leren van uitgestelde aandacht. In samenspraak met de ouders zal de gastouder steeds weer aftasten tot hoever het kind de zelfstandigheid aan kan. De gastouder geeft het schoolgaande kind de gelegenheid om eigen initiatieven te tonen, mits deze binnen de afspraken van veiligheid liggen. De gastouder bespreekt de risico's van gemaakte keuzes van de kinderen en samen bedenken zij een oplossing zodat het plan, met aanpassing, toch doorgang kan vinden of dat er een alternatief gevonden wordt. Door het spel van kinderen te faciliteren, te begeleiden en te verrijken werkt de gastouder aan de persoonlijke ontwikkeling van het kind. Kinderen verkennen, verwonderen, ontdekken, manipuleren materialen, werken samen, bedenken oplossingen, maken ruzie, echt alles komt aan bod tijdens het spel.

Sociale competentie

ierbij hebben wij het over het bevorderen van persoonskenmerken, zoals flexibiliteit, creativiteit, zelfvertrouwen, zelfstandigheid, veerkracht en hun probleemoplossend vermogen. Kinderen moeten zich deze vaardigheden eigen maken, net zoals ze moeten doen met praten en lopen. Door nadoen, uitproberen en uitgedaagd worden kan het kind deze vaardigheden ontwikkelen. Elk kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn eigen manier en tempo. De gastouder probeert deze ontwikkeling te stimuleren.

Contact met andere kinderen in een sociale situatie is voor de ontwikkeling van het kind ontzettend belangrijk. De wisselwerking tussen het kind en zijn omgeving is een belangrijke factor in dit vormingsproces. Door het spelen met of naast andere kinderen leert het kind zijn plek binnen de groep te kennen en zijn emoties te reguleren.

Baby's worden veel geknuffeld en er wordt veel tegen ze gesproken, het kind leert hiervan dat het er mag zijn, dat het een plekje heeft binnen de leefgemeenschap bij de gastouder thuis. De baby heeft een plekje waar het zich veilig voelt en daardoor openstaat voor zijn ontwikkeling. Heerlijk de geluiden om zich heen kan opnemen en de andere kinderen van veilige afstand kan volgen. De afwisseling tussen rust om zich heen, zodat het kind kan uitrusten en ontspannen, en gezellige drukte, zodat het kind leert dat het niet overal rustig is en dat dat ook gezelligheid brengt, is erg belangrijk. Het kind wordt hier veerkrachtig en flexibel van. Het kind krijgt de ruimte om zich in zijn eigen tempo te ontwikkelen. De baby's die gaan kruipen/tijgeren krijgen de gelegenheid om zich buiten hun vertrouwde plekje te begeven. De gastouder houdt dit nauwlettend in de gaten dat dit wel veilig kan. Het kind krijgt hier zelfvertrouwen van. Het gaat zelf de wereld ontdekken. Het kind kan vaak creatieve manieren bedenken om iets voor elkaar te krijgen. Rond deze leeftijd krijgen de kleine kinderen ook aandacht voor alles wat geluid maakt, een geschikt moment om samen muziek te maken. De gastouder zal dagelijks bezig zijn met muzikale vorming door middel van zingen en het spelen met muziekinstrumenten.

Dreumesen en peuters zijn al echte personen en hebben een eigen manier om de wereld om zich heen te verkennen. De gastouder biedt de kinderen speelgoed aan waarmee zij rollenspel kunnen ontwikkelen. Dit rollenspel is belangrijk om te leren hoe zij om moeten gaan met de wereld om hen heen. Te denken valt aan een keukentje met attributen. Serviesgoed, zodat zij restaurantje of gewoon gezellig een maaltijd kunnen naspelen. Een winkeltje om boodschappen te doen, maar ook gerust een bak met natuurlijke materialen (boomstammetjes, stukken touw, takken, eikels,

dennenappels) om er samen iets van te maken. Dit soort materialen stimuleren de creativiteit. Kinderen van deze leeftijd kunnen vaak veel verschillende manieren bedenken om met dit soort speelgoed te spelen. De gastouder laat het kind vrij in zijn creatieve keuzes. Het spelen gaat niet altijd even lief. Ruzie maken hoort hier soms ook bij. Het kind kan proberen deze ruzie ook zelf weer op te lossen. Dit kan heel waardevol zijn voor zijn sociale ontwikkeling. De gastouder heeft hierbij voornamelijk een begeleidende rol en grijpt alleen in wanneer dit noodzakelijk is, bijvoorbeeld als het kind het zelf niet op lijkt te kunnen lossen, als er een gevaarlijke situatie lijkt te ontstaan of zodra het ene kind het andere kind pijn doet. De gastouder is op sociaal gebied een voorbeeld voor het kind. De gastouder laat bijvoorbeeld zien hoe je een ruzie kunt uitspreken of hoe je een ander kan troosten. Het kind zal regelmatig kijken waar de grenzen van de gastouder liggen. De gastouder geeft duidelijk aan waar deze grenzen liggen en blijft de regels en afspraken regelmatig herhalen. Gastouderbureau Amado vindt het heel belangrijk dat de gastouder consequent is en blijft. Dit geeft een kind duidelijkheid en vastigheid en geeft het houvast. Het kind kan rekenen op voorspelbaar gedrag van de gastouder. Het kind mag ook leren dat een gastouder af en toe niet blij is met het gedrag van het kind. Op deze manier kan het leren dat je ruzie ook weer goed kunt maken. Het bieden van gastouderopvang heeft een huiselijk karakter. Daarbij horen dit soort situaties ook. De gastouder draagt zorg dat alle kinderen aan bod komen door de dag heen, het kind leert dat het een onderdeel is van een groep, door op je beurt te wachten en soms dat je je aan moet passen. Door gezamenlijke activiteiten zoals samen eten en drinken, het uitdelen van fruit en op je beurt wachten, samen zingen, boekje lezen, muziek maken een gezelschapsspel leren de kinderen hoe ze hier mee moeten omgaan.

Schoolgaande kinderen worden ook gestimuleerd in hun persoonlijke competenties. De gastouder kan dit doen door bijvoorbeeld het aanbieden van creatieve activiteiten of mee te gaan in spelideeën van het kind. Zij kunnen vaak volledige spellen zelf bedenken. Voor volwassenen lijken deze spellen niet veel in te houden, maar het kind leert hierdoor creatief te zijn. Doe eraan mee en stimuleer het kind om nieuwe dingen te bedenken. Hier krijgt het zelfvertrouwen van. Ook voor schoolgaande kinderen kan een dagritme belangrijk zijn. Soms afwijken van dit dagritme kan ook goed zijn. Het kind leert veerkrachtig en flexibel te zijn. Een wat ouder schoolgaand kind is vaak al behoorlijk zelfstandig. Vergeet niet dat ook deze kinderen aandacht nodig hebben. Zij krijgen ook zelfvertrouwen van een oprecht compliment en hebben behoefte aan een praatje. Oudere kinderen vinden het vaak prachtig om een rol te spelen bij de ontwikkeling of verzorging van jongere kinderen. Laat oudere kinderen kleine taakjes uitvoeren samen met de jongere kinderen van de groep. Samen een puzzel maken, een toren van blokken bouwen, een fruihapje voeren. Andere kinderen hebben hier geen aardigheid in en hoeven dit dan ook niet te doen. Het kan een onderdeel zijn van hun ontwikkeling en aandachtsgebied. De gastouder draagt er zorg voor dat de veiligheid niet in het gedrang komt. Bijvoorbeeld door af te spreken dat de oudere kinderen nooit jongere kinderen mogen optillen. Ook hier is duidelijke communicatie en het afspreken van regels van groot belang. Voor schoolgaande kinderen is het van belang om het kind zelf te laten doen wat het zelf kan. Het kind krijgt hier zelfvertrouwen van. Laat het schoolgaande kind nieuwe ervaringen op doen welke aansluiten bij wat hij al kan. Dit is goed voor zijn eigenwaarde. Als het toch niet lukt, help hem dan. Op die manier leert het kind dat het erop kan vertrouwen dat je er voor hem bent als hij dat nodig heeft.

Buiten het feit dat de gastouder basiskennis van de pedagogische ontwikkeling van het kind bezit vinden wij het belangrijk dat ook de gastouder zich op dit gebied blijft ontwikkelen. Gastouderbureau

Amado zal daarom minimaal drie trainingen per jaar verzorgen om deze kwaliteit te kunnen waarborgen. In overleg met de gastouders beslissen wij welke onderwerpen aan bod komen tijdens deze trainingen. Jaarlijks komt de meldcode en de EHBO-herhaling aan bod, de andere trainingen zullen in het kader staan van pedagogische onderwerpen, die de gastouders zelf kunnen en mogen aandragen. Ook onze trainingen bieden wij op maat.

Ontwikkeling

De gastouder heeft kennis van de verschillende ontwikkelingsfases die kinderen doormaken. We hebben het hier over de groei van het lichaam, de spierontwikkeling en de ontwikkeling van de zingtuigen. We spreken van de grove motoriek en de fijne motoriek. De gastouder kent de verschillende fases en weet het kind te stimuleren.

De lichamelijke groei hangt nauw samen met de algehele ontwikkeling van het kind. Eerst ontwikkelt de grove motoriek en daarna de fijne motoriek. De grove motoriek zijn grotere bewegingen van het lichaam, zoals omrollen, zitten, kruipen en lopen. De fijne motoriek zijn de kleinere bewegingen met handen, vingers, voeten en tenen. Hierbij is samenwerking nodig tussen bijvoorbeeld ogen en handen (oog-handcoördinatie). Hierdoor kunnen kinderen leren om hun veters te strikken, te schrijven en te knippen.

De lichamelijke groei is het eerste jaar het meeste spectaculair. De baby wordt ongeveer 25 centimeter langer en 3 keer zo zwaar als bij de geboorte. Zijn botten en spieren groeien mee. In het begin zijn de botten nog zacht, maar deze worden langzaam harder. Zijn spieren worden steeds sterker. De baby heeft direct reflexen, bijvoorbeeld hoesten bij verslikken. Deze helpen de baby om te overleven. De baby ontdekt de wereld voornamelijk met zijn mond. Baby's rollen vanaf ongeveer 4 maanden om. Geef de baby de ruimte om dit te oefenen. Vanaf ongeveer 6 maanden kan het kind proberen om te gaan staan. Ook dit moet hij kunnen oefenen. Oefen rollen, staan en zitten niet te lang achter elkaar. De baby wordt snel moe, want het heeft de kracht nog niet om het lang vol te houden. Vanaf ongeveer 12 maanden leert de baby lopen. Zorg voor een veilige omgeving zodat het ook hiermee goed kan oefenen.

Hoe ouder het kind wordt hoe langzamer het gaat groeien. De motoriek zal zich steeds meer verfijnen. Het kind krijgt meer evenwicht met lopen. Dit kind moet je goed in de gaten houden, want ze zijn vliegensvlug en willen de wereld ontdekken. Vanaf ongeveer 2 jaar kan een kind zich interesseren in het zindelijk worden. Het leert wat plassen is en kan het vaak ook even ophouden. Hou het zindelijk worden leuk. Wees trots op wat lukt en praat niet negatief als het niet goed gaat. Bespreek met de ouder hoe om te gaan met zindelijk worden.

Het schoolgaande kind groeit minder snel. Het lichaam begint nu in verhouding sneller te groeien dan het hoofd. Het uiterlijk verandert. Het kind lijkt slanker en de buik wordt platter. Vanaf ongeveer 6 jaar begint het kind met het wisselen van tanden. Schoolgaande kinderen hebben veel behoefte aan buitenspelen, bijvoorbeeld lekker voetballen. Ook kunnen ze veel interesse tonen in creatieve activiteiten. Geef het kind hiervoor de ruimte. Aan het einde van de basisschooltijd krijgen veel kinderen een groeispurt. Binnen een jaar kan het uiterlijk van het kind heel erg veranderen. Besef dat deze kinderen vaak moeten wennen aan het nieuwe uiterlijk van hun lichaam.

We hebben het ook over de verstandelijke ontwikkeling. In de eerste jaren van het leven leren kinderen ontzettend veel. Kinderen leren voornamelijk door te spelen. Door kinderen vrij te laten op dat vlak zullen ze zich ontwikkelen. Zorg voor geschikt spelmateriaal wat past bij de leeftijd van het kind. Goed speelgoed is uitnodigend voor de fantasie. Denk bijvoorbeeld aan realistisch speelgoed, zoals een pan, bordjes en kopjes. Soms kan het goed zijn het kind maar beperkt spelmateriaal te geven. Op die manier leert het kind creatief te zijn met wat het heeft. Je zult zien dat het met weinig materiaal ook kan spelen. Bij kleuren biedt een leeg tekenvel het kind meer initiatief dan een kleurplaat. Alle opties worden opengelaten en kan kind kan zelf bekijken waar zijn behoefte ligt. Het kind leert veel door te praten. Stel open vragen en zorg voor een open houding. Op die manier stimuleer je het kind. Praat ook veel tegen de baby's in "gewone mensentaal". Het jonge kind leert op deze wijze de klanken van de taal herkennen. Gastouder die aangesloten is bij Gastouderbureau Amado, zal zover het weer en kind-situaties het toelaten dagelijks met de kinderen naar buiten gaan.

Ze zien een andere omgeving en kunnen hun energie kwijt. De gastouder leest dagelijks boekjes voor en zingt veel met de kinderen. Kinderen leren hiervan erg veel.

Met schoolgaande kinderen kun je naar de bibliotheek gaan om boeken te halen over een onderwerp dat het kind interesseert. Speel spelletjes waar het kind iets van leert, bijvoorbeeld Scrabble. Je kunt ook samen een gerecht uitkiezen om te maken. Help het kind waar mogelijk met zijn huiswerk.

Er zijn gastouders die het wenselijk vinden om met een "VVE methode" te werken, dit kan ze houvast bieden. Gastouderbureau Amado laat de aangesloten gastouder hierin vrij, mits zij de methode niet schools toepast en de kinderen veel ruimte geeft om te spelen. Kortom dat het kind het aangeboden op een vrije speelse manier kan en mag verwerken. Tijdens het jaarlijkse voortgangsgesprek komt dit aan de orde. De gastouder biedt tijdens gesprekken en spel veel taal- en rekenbegrippen aan, bijvoorbeeld: "geef jij mij even dat blauwe bord aan of heb jij voor mij een groot en een klein blok". Dit is voor kinderen die nog niet naar school gaan voldoende uitdagend.

Kinderen leren sociaal gedrag al vroeg aan. Kinderen kopiëren, laten sociaal wenselijk gedrag zien, maar proberen soms ook uit. Bij de gastouder ligt dan de taak om aan de ene kant het kind vrijheid te geven om zich tot een eigen persoon te ontwikkelen, maar ook het bieden van duidelijkheid en grenzen. De gastouder moet zich ervan bewust zijn dat het kind gedrag zal nadoen. Hiermee bedoelen we ook het gedrag van andere kinderen in de opvang. De gastouder is daarom rechtlijnig naar alle kinderen. Dit is namelijk belangrijk voor kinderen van elke leeftijd.

Wanneer de gastouder ook eigen kinderen opvangt kan dit soms problemen opleveren. Tijdens het intakegesprek bespreekt Gastouderbureau Amado met de gastouder hoe om te gaan met het eigen speelgoed van eigen kinderen, hoe om te gaan met bedjes plaatsen in de slaapkamer van eigen kinderen. Wat af te spreken met het meenemen van vriendjes en vriendinnetjes tijdens de opvangdagen. Als gastouder moet je je erop bedacht zijn dat je eigen kinderen de gastkinderen als belasting kunnen zien. Gastouderbureau Amado biedt hier graag ondersteuning in.

6. Leeftijdssfasen van de kinderen

De baby

Baby's krijgen veel fysieke aandacht, zitten heerlijk op schoot, de gastouder zingt zachte liedjes en wiegt de baby. Baby's varen wel bij rust en regelmaat. De gastouder draagt zorg dat de baby voldoende rust om zich heen krijgt.

Baby's hebben de behoefte om de wereld om hen heen op een veilige wijze te verkennen. De gastouder zal de baby stimuleren in zijn ontwikkeling door bijvoorbeeld een speeltje net iets buiten zijn bereik neer te leggen, zodat het iets verder moet reiken of omrollen.

Baby's volgen zoveel mogelijk het ritme van thuis. De slaap- en drinktijden worden aangepast aan het ritme van de baby.

Dreumesen en peuters

Het ritme van deze leeftijd (1 tot 4 jaar) is voorspelbaarheid het sleutelwoord. De dag bestaat uit een aantal vaste elementen. De eet- en drinkmomenten door de dag heen. Bij afwijkende activiteiten zal de gastouder de kinderen hier goed op voorbereiden, al dan niet in samenspraak met de ouder. Kinderen worden gestimuleerd om zich te ontwikkelen. Ze spelen veel buiten en ervaren hier de verschillende jaargetijden, de kou, de regen etc. Ze mogen veel met diverse materialen spelen, te denken valt aan zand, verf, wasco, lijm, puzzels, blokken, materiaal voor rollenspel, papier, klei, water, takjes etc. Er zijn fietsjes, steppen of karren aanwezig om de motoriek van de kinderen te stimuleren. Dagelijks zal de gastouder taal- en muziek activiteiten met de kinderen ondernemen.

Schoolkinderen

Na schooltijd heeft de gastouder aandacht voor de kinderen die uit school komen, zodat ze hun verhaal kwijt kunnen. Er wordt even samen wat gegeten en gedronken. Een moment van rust. Kinderen worden gestimuleerd om zich onder andere sociaal te ontwikkelen. Te denken valt aan samen knutselen en elkaar hierbij helpen, spelen van spelletjes, samen sportactiviteiten te ondernemen. Het schoolkind krijgt de ruimte om heerlijk buiten te spelen. Te denken valt aan heerlijk hutten bouwen en een lekker balletje te trappen. Uiteraard mag een kind zich ook even terugtrekken om bijvoorbeeld een boek te lezen of een andere rustige activiteit te ondernemen. Het maken van eventueel huiswerk zal in onderling overleg tussen ouder en gastouder plaatsvinden.

7. Normen en waarden

Normen zegt iets over het gedrag van het kind. Wat vinden wij wel goed en wat niet? De waarden gaan over wat we met elkaar belangrijk vinden. Belangrijker dan het aanleren van de normen of waarden is het voorbeeld geven hiervan. Het gedrag van de gastouder is van essentieel belang. Door zelf het goede voorbeeld te zijn, zal het kind dit op een gegeven moment zelf ook gaan toepassen als een gewoonte. Voorbeeld: als de gastouder iets tegen een kind wil zeggen dat wat verder weg staat zal zij niet gaan schreeuwen, maar even rustig naar het kind toe te lopen en het dan aanspreken. Want wij willen niet dat de kinderen schreeuwen, dus moeten wij zelf het goede voorbeeld geven. Hierdoor komt het identificatieproces optimaal tot gang.

De drang tot nabootsing van de peuter en kleuter werkt hierin ook zeer positief. Bij het jonge kind lopen werkelijkheid en fantasie nog door elkaar. Een jong kind liegt niet bewust. De gastouder moet zich hier bewust van zijn en kan het kind hierin begeleiden. Op deze leeftijd is het vaak niet zinvol om te straffen als het kind de waarheid niet spreekt. Vraag wat het kind precies bedoelt en benoem de situatie. Leer het kind dat het belangrijk is om de waarheid te spreken, maar blijf niet hangen in het benoemen van het niet spreken van de waarheid van het kind. Het straffen omdat het jonge kind niet de waarheid sprak gaat dan juist averechts werken, op deze wijze leert het kind dat je beter kan zwijgen/liegen dat je het niet gedaan hebt of een ander bewust de schuld geven. Dan kom je van je straf af. Bespreken en benoemen welk gedrag jij als opvoeder wenselijk vindt heeft meer invloed op een positieve ontwikkeling.

Vanaf een jaar of 6 is een kind zich meer bewust van het verschil tussen werkelijkheid en fantasie. Vanaf die leeftijd heeft het ook zin om onwaarheden duidelijk te benoemen en hier consequenties aan te verbinden. Van het oudere kind mag de gastouder verwachten dat hij zich houdt aan de gemaakte afspraken. De gastouder zal met grote regelmaat regels herhalen en bespreken met de kinderen. Oudere kinderen vinden het prachtig om een "vergadering" te houden met elkaar. Ga eenmaal per maand met de oudere kinderen rond de tafel en bespreek de afgelopen periode wat ging er mis en hoe kwam dat, hoe kunnen wij dat anders doen. Vaak komen ze dan zelf al met oplossingen om dit te verbeteren. Kinderen die zelf "regels" vaststellen houden zich hier vaak ook beter aan. De gastouder heeft als taak om dit proces te begeleiden. Heel spannend is ook als ze zelf "notulen" maken en het terug kunnen lezen. Bespreek niet alleen de negatieve punten, maar geef ook juist aandacht aan wat er goed gaat.

Leer het kind om op zijn beurt te wachten. Hier kun je al vroeg (vanaf circa 1 jaar) mee beginnen, bijvoorbeeld tijdens het fruit eten. Maak 1 bordje met fruit en laat de kinderen om de beurt een stukje van het bord afpakken. Op deze manier leren ze dat ze soms even moeten wachten. Het spelen van spelletjes, zoals gezelschapsspelletjes, maar ook fysieke spellen, leert een kind van elke leeftijd om op zijn beurt te wachten.

Leer het kind delen met anderen. Ook hiermee kun je al beginnen bij bijvoorbeeld het fruit eten. Laat elke dag een ander kind de stukjes fruit uitdelen aan de andere kinderen. Benoem ook tijdens het spelen dat alle kindjes graag met het speelgoed spelen. Een tweejarige kan en wil zijn speelgoed niet delen met een ander kind. De gastouder kan zich hierin inleven. De gastouder daagt het kind uit om door uitleg inlevingsvermogen te ontwikkelen bij het kind waardoor het leert te delen. Uiteraard moet er speelgoed gedeeld worden in een groep, de gastouder stelt hierin ook duidelijke grenzen, zonder het kind te kort te doen.

Geef uitleg als er iets niet mag. Dit houdt niet in dat je met een kind van welke leeftijd dan ook in discussie hoeft te gaan. Maar als iets niet mag en je geeft er een korte uitleg bij waarom het niet mag is het voor het kind beter te begrijpen. Het kind leert daardoor in te schatten wat wel en niet mag of kan en waarom dat wel of niet mag. Leer het kind ook dat fouten maken mag. Hier is ruimte voor.

Een kind kan bij de gastouder in aanraking met andere normen en waarden dan thuis. Goed overleg hierover tussen ouder en gastouder is van cruciaal belang. Bespreek tijdens de kennismaking en/of het koppelingsgesprek wat je verwacht van elkaar. Het kind leert dat er verschillen zijn in de

maatschappij, maar heeft ook duidelijk behoefte aan eenduidigheid. In het eigen pedagogisch werkplan beschrijft de gastouder de zienswijze op normen en waarden. Kinderen krijgen in een groep soms te maken met andere waarden en normen als dat het thuis krijgt. Er moeten meer afspraken gemaakt worden om ervoor te zorgen dat iedereen zich veilig voelt in de groep. Te denken valt aan veiligheidsregels (het risico op een ongeval verkleinen), sociale regels (zodat ieder kind fijn kan spelen) en gezondheidsregels (om op een gezonde en hygiënische manier te leven). De gastouder ziet hier dagelijks op toe, wij verwachten van de gastouder dat zij dit aanpast indien de situatie dit vereist. De gastouder is dan ook goed op de hoogte van het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid van Gastouderbureau Amado.

Gastouderbureau Amado vindt het heel belangrijk dat kinderen vriendelijk met elkaar om gaan. Er wordt niet geslagen geschopt of welke andere fysieke manier van pijn doen dan ook. De gastouder zal ingrijpen indien dit wel gebeurt. De gastouder zal het kind niet straffen of afzonderen, maar het gedrag benoemen en bespreekt het gewenste gedrag. Bij hoge uitzondering zal er gebruik gemaakt worden van een plekje (binnen gezichtsveld van de gastouder) om het kind even tot bezinning te laten komen. Echter heeft de voorkeur om dit voor te zijn en voor te blijven, want wij willen voorkomen dat het kind zich niet welkom voelt in de groep.

Het schoolgaande kind heeft al enige weet van de normen en waarden. De gastouder heeft ook hier een voorbeeldfunctie en begeleidende rol. De gastouder zal het oudere kind dan ook aanspreken op niet wenselijk gedrag. Indien een kind zich vaak niet aan de regels houdt zal de gastouder dit met de ouder bespreken. Let er wel op dat de ouder en de gastouder niet dubbel gaan straffen. Als de gastouder het al uitgesproken heeft met het kind kan de ouder er nog wel over praten, maar nogmaals boos worden heeft weinig zin. Het kind is er al op aangesproken. Kinderen leren om te gaan met verschillen tussen mensen. De gastouder zal de kinderen stimuleren om andere kinderen te waarderen en te respecteren, te denken valt aan kinderen met een andere huidskleur, een kind dat een dieet moet volgen, een kind dat opgroeit met een andere cultuur. Doormiddel van gesprekken waarbij ieders mening gerespecteerd wordt zal de gastouder dit begeleiden. Zo leren ze de verschillen te respecteren en elkaar te waarderen zoals eenieder is.

Jij bent jij en ik ben ik, we hebben oog voor elkaar.

Maak duidelijke positieve afspraken met de kinderen. Te denken valt aan:

- Wij spelen gezellig samen;
- Wij laten elkaar uitspreken;
- Wij gebruiken nette taal;
- Wij blijven gezellig aan tafel zitten totdat iedereen klaar is.

8. Grondhouding gastouder

- ❖ De gastouder vangt kinderen op een liefdevolle manier op waarbij zij een veilige en vertrouwde omgeving schept voor het kind;

- ❖ De gastouder heeft respect voor de manier van opvoeden en opvoedingsmethoden van de ouder en diens normen en waarden, tevens heeft de gastouder respect voor de eventuele andere culturele achtergrond en/of geloofsovertuiging;
- ❖ De gastouder stimuleert het kind in zijn persoonlijke ontwikkeling en draagt er zorg voor dat alle ontwikkelingsgebieden de aandacht krijgen;
- ❖ De gastouder heeft een voorbeeldfunctie voor het kind. De gastouder is zich ervan bewust dat het kind zijn gedrag over kan nemen, denk hierbij bijvoorbeeld aan correct eigen taalgebruik;
- ❖ De gastouder zorgt voor zover het in haar macht ligt voor een optimale ontwikkeling.

9. Kind aantallen

De gastouder mag wettelijk maximaal gelijktijdig opvangen:

- ❖ Maximaal 6 kinderen onder de 13 jaar oud;
- ❖ Waarvan maximaal 5 kinderen onder de 4 jaar oud;
- ❖ Waarvan maximaal 4 kinderen onder de 2 jaar oud;
- ❖ Waarvan maximaal 2 kinderen onder de 1 jaar oud.

Gastouderbureau Amado zal tijdens het intakegesprek, samen met de gastouder bekijken, hoeveel kinderen daadwerkelijk opgevangen kunnen worden. Wij kijken naar de ruimte waar het kind kan spelen. Staat deze vol met meubels? Is er een speelhoekje voor de kinderen? Tevens beoordelen wij ook hoeveel kinderen de gastouder fysiek aan kan en wat de eigen wensen zijn van de gastouder. Wij bekijken en beoordelen ook de buitenruimte, indien aanwezig of de mogelijkheid van speelveldjes in de nabije omgeving. Een gastouder die in een appartement woont en met de kinderen een aantal trappen af moet zal een ander aantal kinderen kunnen opvangen dan een gastouder met een grote eigen tuin. Bij elke beoordeling staat de veiligheid van de kinderen op de eerste plaats. Hierdoor kan het maximale aantal kinderen afwijken van de wettelijke norm. We bekijken naar de indeling, de toegankelijkheid en de bewegingsruimte in de woning. Ook kijken we met hoeveel kinderen je tegelijk naar buiten kan gaan.

De eigen kinderen (tot 10 jaar) van de gastouder (en hun vriendjes tot 13 jaar) tellen alleen mee indien zij aanwezig zijn tijdens de opvang van gastkinderen.

10. Eisen aan de opvangruimte

(zie hiervoor ook het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid)

- ❖ De opvangruimte is veilig en hygiënisch;
- ❖ Er is voldoende opvangruimte om te spelen, te eten en te slapen. De ruimte waar de kinderen worden opgevangen nodigt uit om te spelen, voor de hele jonge kinderen is er een rustig plekje met een zacht kleed;
- ❖ Voor kinderen onder de 18 maanden is er een slaapruiimte buiten de speelruimte aanwezig. Deze slaapruiimte wordt goed geventileerd en de temperatuur, rond de 18 graden, wordt nauwlettend in de gaten gehouden;
- ❖ Er is een gelegenheid, in de tuin of vlakbij de woning, om lekker en veilig buiten te kunnen spelen. Indien de eigen tuin wordt gebruikt, is deze goed afgeschermd en kunnen kinderen niet ongemerkt wegllopen. In de zomer is hier voldoende schaduw aanwezig (zie hiervoor ook het hitte protocol in het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid);
- ❖ Indien de kinderen op het balkon spelen zal dit altijd onder het toezicht oog van de gastouder zijn. Kinderen worden nooit alleen gelaten op het balkon. Alle mogelijke klimelementen zijn weggehaald;
- ❖ In de woning wordt nooit gerookt, ook niet als er geen sprake is van opvang op dat moment;
- ❖ De ruimte is voorzien van goed functionerende rookmelders;
- ❖ De opvangruimte is voorzien van veilige bergruimten voor speelgoed, gevaarlijke materialen en vloeistoffen, huishoudelijke en andere elektrische apparatuur. Als de gastouder tijdens de opvanguren kookt zorgt zij dat dit veilig gebeurt. Er zijn geen kinderen in de buurt van de kookplek en er blijft altijd toezicht op de kinderen;
- ❖ Het kind is nooit alleen met huisdieren;

Tijdens het afnemen van de Risico-Inventarisatie & Evaluatie zal Gastouderbureau Amado samen met de gastouder door de woning gaan om te bekijken of de opvangruimte geschikt is om kinderen in op te vangen. Bij Nanny-opvang zal gastouderbureau Amado samen met de Nanny de Risico Inventarisatie & Evaluatie afnemen in het huis van de ouder.

11. Intake/Wennen

In het intakegesprek zal door gastouder en ouder besproken worden wat men van elkaar verwacht. Wij houden van open en eerlijke communicatie. We bespreken wat de normen en waarden van beide partijen zijn en hoe deze partijen dit zien tijdens de opvanguren. We bespreken ook hoe we omgaan met verschillen in opvoedingsstijl en cultuurverschillen.

In het intakegesprek zullen onder begeleiding van een bemiddelingsmedewerker van Gastouderbureau Amado afspraken gemaakt worden over het wennen. Gastouderbureau Amado geeft het advies om tijd en ruimte in te plannen om het kind rustig te laten wennen aan de opvanglocatie en de gastouder, door bijvoorbeeld een aantal malen een korte periode het kind mee te laten draaien in de opvang, voordat het een hele dag blijft. Dit kan worden aangepast aan de wensen van de gastouder en ouder. Het doel van de wenperiode is dat het kind de tijd krijgt om vertrouwd te raken met een nieuwe omgeving en de gastouder. Wij evalueren na een aantal weken of de opvang naar wens verloopt. Dit doen we zowel met de gastouder als met de ouder.

12. Risico Inventarisatie & Evaluatie

Gastouderbureau Amado neemt jaarlijks een Risico Inventarisatie & Evaluatie af. Deze heeft betrekking op de locatie waar de kinderen worden opgevangen. Het gastouderbureau bekijkt eventuele risico's van de opvanglocatie en maakt aan de hand daarvan een plan van aanpak hoe deze risico's kunnen worden opgelost. Deze risico's moeten zijn opgelost voordat er kinderen worden opgevangen. Gastouderbureau Amado stelt een plan van aanpak op hoe het probleem kan worden opgelost. Zie hiervoor ook de oplossingenlijst in het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid.

13. Meldcode "Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang"

Helaas hebben we binnen de kinderopvang ook te maken met kindermishandeling en seksueel misbruik. Daarom zijn wij verplicht om te werken met het "Protocol Kindermishandeling en Grensoverschrijdend Gedrag".

In dit protocol staat beschreven welke weg de gastouder en het gastouderbureau zullen afleggen bij vermoedens van kindermishandeling.

Binnen de gastouderopvang is een meldplicht. Voor de volledige informatie kunt u de "Meldcode Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang" nalezen op onze website.

Wij scholen onze gastouders regelmatig bij over de meldcode. De medewerkers van Gastouderbureau Amado dragen er zorg voor dat zij op de hoogte zijn en blijven van de ontwikkelingen van de meldcode.

Er is een speciale app van de meldcode voor kinderopvang beschikbaar. Gastouderbureau Amado geeft het advies aan haar gastouders om deze app te downloaden.

14. Oudercommissie

Omdat Gastouderbureau Amado het belangrijk vindt hoe ouders denken over de opvang van hun kinderen zal zo spoedig mogelijk een oudercommissie worden samengesteld. Op deze manier kunnen wij van de ouder en gastouders horen wat er bij hen speelt en kunnen wij hier zo goed als mogelijk op in spelen. Zolang er geen oudercommissie is zal Gastouderbureau Amado belangrijke zaken per nieuwsbrief aan de ouders voorleggen.

15. Klachtenregeling

Gastouderbureau Amado vindt het van belang dat klachten op een goede manier worden afgehandeld. Als u onverhoopt niet tevreden bent over onze service hopen wij dat u contact met ons opneemt hierover. Wij staan altijd open voor een gesprek. Wanneer dit voor uw gevoel niet naar wens verloopt verwijzen wij u naar de klachtenregeling (te vinden op de website) welke verplicht is gesteld door de overheid. Natuurlijk hopen wij er op een andere en goede manier met elkaar uit te komen.

16. Het waarborgen van de continuïteit

Voor kinderen is het belangrijk om in het dagelijks leven een vertrouwd persoon aan zijn zijde te hebben. Daarom streeft Gastouderbureau Amado ernaar om voor het kind zoveel mogelijk de continuïteit te waarborgen. We willen daarom uitsluitend in zee gaan met gastouders die van plan zijn om het kind voor een langere periode op te vangen. Wij willen een zo groot mogelijke regelmaat kunnen bieden in de opvang. Een gevoel van veiligheid en geborgenheid is voor kinderen erg van belang.

De ouder houdt zich aan de afgesproken haal- en brengtijden zoals in het contract is vastgelegd. Wanneer dit niet mogelijk is neemt de vraagouder contact op met de gastouder om te vragen of het kind mogelijk langer kan blijven of eerder kan worden opgehaald.

17. Ziekte/afwezigheid van de gastouder

Wanneer een gastouder geen opvang kan verzorgen, bijvoorbeeld bij vakantie, is het van belang dat dit duidelijk en tijdig (2 maanden voorgaande) wordt gecommuniceerd met de ouder.

Wanneer de gastouder ziek is, laat hij dat zo snel mogelijk aan de ouder en aan Gastouderbureau Amado weten.

Gastouderbureau Amado kan ondersteuning bieden bij het zoeken naar vervanging bij afwezigheid van de gastouder. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich vertrouwd voelen, indien zij naar een vervangende gastouder gaan. Gastouderbureau Amado stimuleert de gastouders om elkaar met de kinderen te treffen in openbare gelegenheden (bijvoorbeeld de wijkspiegel). De wet laat het niet toe dat gastouders meer kinderen in hun huis toelaten dan het wettelijk toegestane aantal.

18. Een ziek kind

Zie hiervoor ook het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid op de website.

Wanneer het kind ziek is brengt de ouder de gastouder hiervan op de hoogte. Wanneer de ouder in de overtuiging is dat het kind gewoon naar de opvang kan zal de ouder overleg moeten plegen met de gastouder. De gastouder zal beslissen of het kind wel of niet naar de opvang kan komen. De gastouder heeft hierin zijn eigen richtlijnen. In het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid te vinden onder het kopje "Protocol infectieziekten en richtlijnen".

19. Achterwacht

Voor een gastouder is het hebben van één achterwacht verplicht, indien de gastouder 4 of meer kinderen gelijktijdig opvangt. De gastouder moet in het geval van calamiteiten kunnen terugvallen op deze achterwacht. De achterwacht moet binnen een kwartier op de opvanglocatie aanwezig kunnen zijn in noodsituaties. De gastouder is verplicht om aan Gastouderbureau Amado door te geven wie de achterwacht is. Gastouderbureau Amado is van mening dat het goed is dat de achterwacht regelmatig de locatie met kinderen bezoeken, zodat de achterwacht geen onbekende zijn voor de kinderen en de locatie. Gastouderbureau Amado geeft haar gastouders het advies om meer dan één achterwacht in te stellen.

